

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21703/2022
26.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Привредног суда у Зрењанину, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 247/22 од 24.08.2022. године, у седници одржаној дана 26.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 247/22 од 24.08.2022. године и предмет враћа том суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 247/22 од 24.08.2022. године, преиначена је пресуда Основног суда у Зрењанину Прр1 3/22 од 18.04.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да му на име имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у поступку који се води пред Привредним судом у Зрењанину Ст 296/12, исплати износ признатог неисплаћеног новчаног потраживања, утврђеног закључком Привредног суда у Зрењанину Ст 157/2011 од 05.10.2011. године у износу од 538.121,11 динара на име главног дуга, у износу од 75.064,24 динара на име камате утврђене и признате у стечајном поступку, у износу од 91.330,24 динара на име трошкова стечајног поступка и у износу од 35,46 динара на име камате обрачунате на трошкове стечајног поступка и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара (став први изреке). Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) и оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је бивши радник Привредног друштва „ГИК Банат“ АД Зрењанин над којим је отворен поступак стечаја пред Привредном судом у Зрењанину решењем Ст 157/2011 (нови број Ст 296/2012) од 11.05.2011. године. Наведено привредно друштво је у моменту отварања стечаја било акционарско друштво са уделом приватног капитала од 81,4% и уделом државног капитала од 18,6%, а такво стање било је још 2007. године. Стечајни поступак над њим закључен је решењем од 12.11.2020. године, а стечајна маса је брисана из регистра стечајних маса решењем од 18.12.2020. године. Тужилац је у стечајном поступку пријавио своје потраживање по основу неисплаћених зарада, које му је претходно утврђено правноснажном и извршном пресудом. У поступку стечаја му је закључком о коначној листи утврђених и оспорених потраживања по исплатним редовима Привредног суда у Зрењанину Ст 157/2011 од 05.10.2011. године исправљеном листом пријављених признатих и оспорених потраживања по исплатним редовима од 04.12.2012. године сачињеном у складу са одлуком Уставног суда Иуз 82/2009 и закључком о исправци коначне листе Ст 296/2012 од 13.12.2013. године, признато потраживање у укупном износу од 716.877,29 динара, које му је делимично намирено. Преостао је ненамирен износ од 538.121,11 динара на име главног дуга и износ од 75.064,24 динара на име камате на главни дуг, износ од 91.330,24 динара на име трошкова поступка и износ од 35,46 динара на име обрачунате камате на трошкове поступка. Решењем Привредног суда у Зрењанину Р4 Ст 212/2019 од 07.11.2019. године, које је по приговору тужиоца делимично преиначено решењем Привредног апелационог суда Рж Ст 5940/19 од 20.01.2020. године утврђено је да је тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у стечајном поступку Ст 296/12.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд одлуку о обавези тужене да због повреде права на суђење у разумном року тужиоцу исплати износ у висини признатог потраживања у стечајном поступку заснива на одредбама члана 58. став 1. и члана 60. став 4. Устава Републике Србије, чланова 1, 2, 3, 4. и 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року, члана 172. став 1. и члана 185. Закона о облигационим односима, те члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Налази да се одговорност тужене огледа у пропуштању судова да поступак спроведу ефикасно, без одуговлачења, те у неделотворности рада што за последицу имало штету коју трпи тужилац.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, пошто је закључио да је погрешан закључак првостепеног суда да тужена безусловно одговара за материјалну штету у висини утврђеног потраживања тужиоца, који у конкретном случају у моменту отварања стечајног поступка није био стечајни дужник са већинским друштвеним или државним капиталом, пошто је у поступку утврђено да је бивши послодавац тужиоца у моменту отварања стечајног поступка био акционарско друштво са већинским уделом приватног капитала.

По оцени Врховног суда, због погрешне примене материјалног права непотпуно је утврђено чињенично стање. Од битне чињенице, када је настало потраживање

тужиоца из радног односа, зависи објективна одговорност државе за накнаду штете. Пропустио је другостепени суд да оцени значај чињенице да ли је држава продала свој део капитала приватним лицима пре или после настанка тужиочевог потраживања, јер чињеница да је држава продала капитал, након настанка тужиочевог потраживања из радног односа, не може да је ослободи од извршења обавезе, јер је била дужна да осигура да нови власник изврши преузете обавезе из радног односа. Иако стечајни дужник није више субјект којим управља држава, релевантно је да ли су потраживања из радног односа настала пре него што је извршена продаја државног или друштвеног капитала.

У поновном поступку суд ће узети у обзир указане примедбе и донети одлуку у складу са законом.

Сходно наведеном, Врховни суд је на основу одредбе члана 416. став 2. Закона парничном поступку одлучио као изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**